

SÄKERHETSATABLAD

Enligt 1907/2006 Annex II (2015/830) och 1272/2008
(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade
till endast nummerbeteckningen)
Utfärdat 2017-04-07
Ersätter blad utfärdat 2017-02-09
Versionsnummer 3.3

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Ordinära cement

Anläggningscement FA Slite	CEM II/A-V 42,5 N - MH/LA/NSR
Anläggningscement Std P Degerhamn	CEM I 42,5 N - SR 3 MH/LA
Anläggningscement Std P Slite	CEM I 42,5 N - SR 3 MH/LA
Bascement Skövde	CEM II/A-V 52.5 N
Bascement Slite	CEM II/A-V 52.5 N
Byggcement Std PK Skövde	CEM II/A-LL 42,5 R
Portlandcement SH P Skövde	CEM I 52,5 R
Portlandcement SH P Slite	CEM I 52,5 R
Rapid Slite	CEM I 52,5 R (rs)
Aalborg White©	
A-cement Degerhamn	CEM I 52.5 N SR 3 LA
Velox Slite	CEM I 52,5 R (vs)

Injekteringscement

Injektering 25
Injektering 30
Microfine 20
Ultrafin 12
Ultrafin Rapid 12

Murcement

Murcement Skövde MC 12,5

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Cement används i industriella anläggningar för att tillverka/utforma hydrauliska bindemedel och konstruktionsarbete, såsom färdigblandad betong, murbruk, puts, injekteringsbruk, väggbruk och prefabricerad betong.

Ordinära cement och blandningar som innehåller cement (hydrauliska bindemedel) används industriellt, yrkesmässigt och av konsumenter vid bygg- och konstruktionsarbete, inom- och utomhus. Identifierade användningsområden för cement och cementblandningar omfattar de torra produkterna och produkterna i vattensuspension (pasta).

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	Cementa AB Box 47210 100 74 Stockholm
Telefon	08 625 68 00
E-post	asa.nilsson@cementa.se
Webbplats	www.cementa.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation. Mindre akuta fall: Ring 010-456 6700.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Irriterande på huden (Kategori 2), H315 Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1), H318

Specifik organototoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp), H335

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord	Fara
Faroangivelser	
H315	Irriterar huden
H318	Orsakar allvarliga ögonskador

H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn

P261 Undvik att andas in damm

P280 Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd

P302+P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten

P304+P340 VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att andningen underlättas P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P312 Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare/...

P501 Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

2.3 Andra faror

Cement uppfyller inte kriterierna för PBT- eller vPvB-ämnen i enlighet med bilaga XIII till REACH (Förordning (EG) nr 1907/2006). När cement reagerar med vatten, till exempel vid tillverkning av betong eller murbruk, eller när cementet blir fuktigt, bildas en starkt alkalisk lösning. På grund av detta kan våt cement orsaka hud- och ögonirritation. Hudkontakt med våt cement, färsk betong eller bruk kan orsaka irritation eller frätskador. Kan orsaka skada på produkter gjorda av aluminium eller andra oädlade metaller. Produkten är kromatreducerad. Detta betyder att innehållet av vattenlösligt krom(VI) är mindre än 2 ppm. Om produkten lagras på fel sätt eller lagringstiden överskrids kan effekten av kromatreduceringen avta och cementet kan orsaka allergisk hudreaktion (H317).

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
PORTLANDCEMENTKLINKER		
CAS nr: 65997-15-1 EG nr: 266-043-4	Skin Irrit 2, Eye Dam 1, Skin Sens 1, STOT SE 3resp; H315, H318, H317, H335	80 - 100 %
FLYGASKA		
EG nr: 931-322-8		≤20 %
FLYGASKA, PORTLAND CEMENT		
CAS nr: 68475-76-3 EG nr: 270-659-9 REACH: 01-2119486767-17	Skin Irrit 2, Eye Dam 1, STOT SE 3resp; H315, H318, H335	1 - 5 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Gnid inte i ögonen.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon. Om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid hudkontakt

Tag bort fasta partiklar och skölj med mycket vatten. Tag av förorenade kläder.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Cement kan irritera hud som är fuktig (på grund av svett eller luftfuktighet) efter långvarig kontakt och kan orsaka kontaktdermatit vid upprepad kontakt. Långvarig hudkontakt med våt cement eller våt betong kan orsaka allvarliga brännskador eftersom de utvecklas utan smärta (t.ex. vid knästående i våt betong, även om man bär byxor). Ögonkontakt med cement (torr eller våt) kan orsaka allvarliga ögonskador som kan bli permanenta. Upprepad inandning av damm från ordinära cement under en längre period ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Ej angivet.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Ej brännbart; Släckes med medel avsett för omgivande brand.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Observera att släckvattnet kan vara frätande.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Inandas ej damm och undvik kontakt med hud, ögon och kläder vid sanering. Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft. Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Samla om möjligt upp spill i torrt tillstånd.

Torrt cement: Använd saneringsmetoder som vakuumsanering och vakuumextraktion (Industriella bärbara enheter försedda med högeffektiva luftfilter (EPA och HEPA, EN 1822-1:2009) eller motsvarande teknik) som inte orsakar luftburen spridning. Använd aldrig tryckluft. Torka alternativt upp dammet genom moppning, våttorkning eller genom att använda vattensprej eller slangar (en fin dimma för att undvika att dammet blir luftburet) och avlägsna slam. Om detta är omöjligt, avlägsna genom uppslamning med vatten (se våt cement). När våtrengöring eller vakuumrengöring inte är möjlig och endast torrengöring med borstar är möjlig, se till att arbetstagarna använder lämplig personlig skyddsutrustning och förhindra att dammet sprids. Undvik inandning av och hudkontakt med cement. Placera spill i en behållare. Solidifiera före bortscaffande enligt beskrivningen i avsnitt 13.

Våt cement: Avlägsna våt cement och placera det i en behållare. Låt materialet torka och härda före bortscaffande enligt beskrivningen i avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se Avsnitt 8 och 13 för närmare information..

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

7.1.1 Försiktighetsmått

Följ rekommendation under sektion 8.

För att sanera torr cement se undersektion 6.3.

Försiktighetsmått för att förhindra brand

Ej applicerbart.

Försiktighetsmått för att förhindra dammbildning

Sopa inte. Använd torra metoder som dammsugning vilket inte framkallar dammbildning.

Försiktighetsmått för att skydda miljön

Inga speciella försiktighetsmått krävs.

7.1.2 Information gällande arbetshygien

Ät inte, drick inte och rök inte under hantering.

Använd andningsskydd och skyddshandskar i dammig miljö.

Använd skyddshandskar för att undvika hudkontakt.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Bulkcement bör lagras i vattentäta silor, torrt (dvs. med så lite intern kondens som möjligt), rent och skyddat från förorening.

Fara att begravas: För att undvika risk att begravas eller kvävas, gå aldrig in i ett begränsat utrymme såsom en silo, behållare, bulkbil eller annan lagringsbehållare eller annat lagringskärl som innehåller cement utan att vidta lämpliga säkerhetsåtgärder. Cement kan byggas upp eller fästa vid väggarna i ett begränsat utrymme. Cementen kan oväntat släppa, kollapsa eller falla.

För att undvika kvalitetsförsämring ska förpackade produkter lagras svalt och torrt i öppnade säckar med fritt utrymme till marken och skyddat från kraftigt drag.

Säckar ska staplas stabilt.

Använd inte aluminiumbehållare på grund av materialens oförenlighet.

7.3 Specifik slutanvändning

Ingen övrig information om specifik slutanvändning (se Avsnitt 1.2).

7.4 Kontroll av lösligt Cr(VI)

För cement behandlade med ett Cr(VI)-reducerande medel enligt de bestämmelser som angetts i Avsnitt 15, minskar effektiviteten hos det reducerande medlet över tid. Därför är cementsäckar och/eller leveransdokument försedda med uppgifter om förpackningsdatum, samt lämpliga lagringsförhållanden och -tider för att bäst bevara det reducerande medlets effekt och för att hålla halten lösligt krom(VI) under 0,0002% av den totala torrvikten bruksfärdig cement, i enlighet med EN 196-10.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2015:7

DAMM, OORGANISKT, INHALERBART

Nivågränsvärde 10 mg/m³

DAMM, OORGANISKT, RESPIRABELT

Nivågränsvärde 5 mg/m³

8.2 Begränsning av exponeringen

För varje enskild PROC, kan användarna välja mellan antingen alternativ A) eller B) i tabellen i enlighet med vad som är bäst lämpat för den specifika situationen. Om ett alternativ väljs, då måste samma alternativ väljas i tabellen från avsnittet "8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning" - Specifikation av andningsskydd. Endast kombinationer mellan A) - A) och B) - B) är möjliga.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Åtgärder för att minska dammbildning och dammspridning, såsom stoftavskiljning, ventilation och torra rengöringsmetoder som inte orsakar luftburen spridning.

Användning	PROC*	Exponering	Åtgärder	Effekt
Industriell tillverkning / formulering av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	2, 3	Exponeringens varaktighet är inte begränsad (upp till 480 minuter per skift, 5 skift per vecka)	krävs ej	-
	14, 26		A) krävs ej eller B) lokal utsugsventilation	- 78 %
	5, 8b, 9		A) allmän ventilation eller B) lokal utsugsventilation	17 % 78 %
Industriella användningar av torra hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial (inomhus, utomhus)	2		krävs ej	-
	14, 22, 26		A) krävs ej eller B) lokal utsugsventilation	- 78 %
	5, 8b, 9		A) allmän ventilation eller B) lokal utsugsventilation	17 % 78 %
Industriella användningar av våt suspension av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	7		A) krävs ej eller B) lokal utsugsventilation	- 78 %
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		krävs ej	-
Yrkesmässig användning av torr hydraulisk konstruktionsmaterial (inomhus, utomhus)	2		krävs ej	-
	9, 26		A) krävs ej eller B) lokal utsugsventilation	- 72 %
	5, 8a, 8b, 14		A) krävs ej eller B) mekaniskt styrd lokal utsugsventilation	- 87 %
	19		åtgärder är ej inte är tillämpliga, användning endast i ventilerade rum eller utomhus	-
Yrkesmässig användning av våta suspensioner av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	11	A) krävs ej eller B) lokal utsugsventilation	- 72 %	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	krävs ej	-	

* PROC (processkategorier) är identifierade användningar och definieras i avsnitt 16.2.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Undvik alltid om möjligt att stå på knä i färskt murbruk eller färsk betong under arbete. Om arbetet kräver knästående ska lämplig vattentät personlig skyddsutrustning användas.

Ät inte, drick inte och rök inte under arbete med cement för att undvika kontakt med huden eller munnen.

Innan arbete med cement påbörjas, applicera ett lager skyddskräm och applicera ett nytt lager med jämna mellanrum.

Omedelbart efter arbete med cement eller cementinnehållande material ska arbetstagare tvätta sig, duscha eller använda fuktgivande

kräm. Ta av kontaminerade kläder, skor, klockor och så vidare, och rengör dem noggrant innan de används igen.

Ögon-/ansiktsskydd: Använd godkända skyddsglasögon enligt EN 166 vid hantering av torr eller våt cement för att förhindra kontakt med ögonen.

Hudskydd: Använd bomullsfodrade täta, nötnings- och alkalihärdiga handskar; stövlar; långärmad sluten skyddsklädsel samt hudvårdsprodukter (inklusive skyddskräm) för att skydda huden från långvarig kontakt med våt cement. Man bör vara särskilt noga med att se till att ingen våt cement kommer in i stövlarna.

Under vissa förhållanden, t.ex. vid läggning av betong eller beläggningsmassa, ska vattentäta byxor eller knäskydd användas.

Andningsskydd: När en person kan utsättas för dammnivåer som överstiger aktuella gränsvärden, använd lämpligt andningsskydd. Typen av andningsskydd måste anpassas till den nivå av damm och uppfylla den relevanta EN-standarden (t.ex. EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827) eller motsvarande nationell standard.

Termiska risker: Ej tillämpligt.

Användning	PROC*	Exponering	Specifisering av andningsskyddsutrustning (RPE)	Andningsskyddsutrustningens effektivitet (tilldelad skyddsfaktor, APF)
Industriell tillverkning / formulering av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	2, 3	Exponeringens varaktighet är inte begränsad (upp till 480 minuter per skift, 5 skift per vecka)	krävs ej	-
	14, 26		A) FFP1 eller B) krävs ej	APF = 4 -
	5, 8b, 9		A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4
Industriella användningar av tellerra hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial (inomhus, utomhus)	2		krävs ej	-
	14, 22, 26		A) FFP1 eller B) krävs ej	APF = 4 -
	5, 8b, 9		A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4
Industriella användningar av våt suspension av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	7		A) FFP1 eller B) krävs ej	APF = 4 -
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		krävs ej	-
Yrkesmässig användning av tellerr hydraulisk konstruktionsmaterial (inomhus, utomhus)	2		FFP1	APF = 4
	9, 26		A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4
	5, 8a, 8b, 14		A) FFP3 eller B) FFP1	APF = 20 APF = 4
Yrkesmässig användning av våta suspensioner av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	19		FFP2	APF = 10
	11	A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4	
Yrkesmässig användning av våta suspensioner av hydrauliska bygg- och konstruktionsmaterial	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	krävs ej	-	

* PROC (processkategorier) är identifierade användningar och definieras i avsnitt 16.2.

En översikt över tilldelade skyddsfaktorer för olika andningsskyddsutrustningar (enligt BS EN 529:2005) finns i MEASE:s ordlista. All eventuell andningsskyddsutrustning som definierats ovan skall endast bäras om följande principer införs parallellt: Arbetets varaktighet (jämför med "exponeringens varaktighet" ovan) bör återspegla den ytterligare fysiologiska påfrestningen för

arbetstagaren på grund av andningsmotståndet och andningsskyddsutrustningens vikt, på grund av den ökade värmebelastningen från inkapslingen av huvudet. Dessutom skall man beakta att arbetstagarens förmåga att använda verktyg och kommunicera minskas vid bärandet av andningsskydd.

Av ovan angivna skäl bör arbetstagaren därför vara (i) frisk (särskilt avseende medicinska problem som kan påverka användningen av andningsskyddsutrustning), (ii) ha lämpliga ansiktsegenskaper som minskar läckaget mellan ansikte och mask (avseende ärr och ansiktsbehåring). De ovan rekommenderade anordningarna vilka förlitar sig på en tät ansiktsförsegling kommer inte att ge det nödvändiga skyddet om de inte passar mot ansiktets konturer ordentligt och tillräckligt hårt.

Arbetsgivaren och egenföretagare har lagstadgat ansvar för underhåll och utdelning av andningsskyddsutrustning och hantering av deras korrekta användning på arbetsplatsen. Därför bör de definiera och dokumentera en lämplig policy för ett andningsskyddsutrustningsprogram, inbegripande utbildning av arbetstagarna.

8.2.3 Begränsning av miljöexponering

Miljöexponeringsbedömningen för utsläpp av cementpartiklar i luften måste vara i enlighet med tillgänglig teknik och aktuella regler för utsläpp av allmänna dammpartiklar.

Luft: Miljöexponeringsbedömningen för utsläpp av cementpartiklar i luften måste vara i enlighet med tillgänglig teknik och regler för utsläpp av allmänna dammpartiklar.

Vatten: Spola inte ut cement i avloppssystem eller i vattendrag, eftersom detta kan orsaka en pH-förhöjning. Vid pH över 9 är negativa ekotoxikologiska effekter möjliga.

Sediment och mark: Inga speciella åtgärder för utsläppskontroll är nödvändiga.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: Pulver. Färg: grått.
b) Lukt	ingen eller okarakteristisk lukt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	11-13,5 (T=20 °C, vatten:pulver 1:2)
e) Smältpunkt/frys punkt	> 1250 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej angiven
g) Flampunkt	Ej angiven
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej angiven
k) Ångtryck	Ej angiven
l) Ångdensitet	Ej angiven
m) Relativ densitet	2,75 – 3,20
n) Löslighet	Något löslig (0,1 – 1,5 g/l)
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej angiven
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	Ej angiven
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

När cement blandas med vatten hårdnar det till en stabil massa som inte är reaktiv i normala miljöer.

10.2 Kemisk stabilitet

Torr cement är stabil vid rätt förvaring (se avsnitt 7) och är kompatibel med de flesta andra byggmaterial. Det ska förvaras torrt.

Kontakt med oförenliga material bör undvikas. Våt cement är basisk och oförenlig med syror, ammoniumsalter, aluminium och andra oädlade metaller. Cement löser sig i fluorvätesyra och ger frätande kisel tetrafluoridgas. Cement reagerar med vatten och bildar silikater och kalciumhydroxid. Silikater i cement reagerar med starka oxidationsmedel som fluorin, borontrifluorid, klortrifluorid, mangantrifluorid och syredifluorid.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Cement orsakar inga farliga reaktioner.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Fuktiga lagringsförhållanden kan leda till klumpbildning och försämra produktkvaliteten.

10.5 Oförenliga material

Syror, ammoniumsalter, aluminium eller andra oädlade metaller. Okontrollerad användning av aluminiumpulver i våt cement bör undvikas eftersom vätegaser bildas.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Sönderdelas inte till farliga produkter.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Faroklass	Kat	Effekt	Referens
Akut toxicitet - dermal	-	Korttidstest, kanin, 24 timmar kontakt 2,000 mg/kg kroppsvikt - ingen dödlighet. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(2)
Akut toxicitet - inhalation	-	Ingen akut toxicitet vid inandning observerats. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(9)
Akut toxicitet - oral	-	Inga tecken på oral toxicitet från studier med cementugnsstoff. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	Litteraturstudie
Frätande / irriterande	2	Cement som kommer i kontakt med våt hud kan orsaka förtjockningar, sprickor och fissurer Långvarig kontakt kan i kombination med nötning orsaka allvarliga frätskador.	(2) Mänsklig erfarenhet
Allvarlig ögonskada / ögonirritation	1	Portlandcement gav en blandad bild av ögon effekter och det beräknade irritationsindexet var 128. Vanliga cement innehåller varierande mängder portlandcement, flygaska, masugnsslagg, gips, naturlig puzzolanaska, bränt skiffer, kiseldioxidamm och kalksten. Direktkontakt med cement kan orsaka skada på hornhinnan genom mekanisk nötning, omedelbar eller fördröjd irritation eller inflammation. Direktkontakt med större mängder torrt cement eller stänk av vått cement kan leda till allt från irritation (t.ex. konjunktivit eller blefarit) till kemiska frätskador och blindhet.	(10), (11)
Hud-sensibilisering	1B	Vissa kan utveckla eksem vid exponering för damm av våt cement, antingen på grund av det höga pH-värdet, som orsakar irritativ kontaktdermatit efter långvarig kontakt, eller genom en immunologisk reaktion mot lösligt krom VI, som utlöser allergisk kontaktdermatit. Responsen kan komma i många olika former, från lindriga utslag till svår dermatit, och är en kombination av de två ovan nämnda mekanismerna. Om cementen innehåller lösligt reduktionsmedel med krom VI och så länge den nämnda perioden av effektiv kromreduktion inte överskrids, förväntas ingen sensibiliseringseffekt. [Referens (3)].	(3), (4), (17)
Luftvägs-sensibilisering	-	Det finns ingen indikation på sensibilisering av luftvägarna. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(1)
Mutagenitet i könsceller	-	Ingen indikation Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(12), (13)
Carcinogenicitet	-	Inget samband har fastställts mellan Portlandcementsexponering och cancer. Den epidemiologiska litteraturen stödjer inte utnämningen av Portlandcement som misstänkt cancerframkallande för människor. Portlandcement klassificeras inte som cancerframkallande för människor (Enligt ACGIH A4: Substanser som orsakar oro på grund av cancerframkallande effekter hos människor men som inte slutgiltigt kan bedömas på grund av brist på data. In vitro eller djurstudier ger inga indikationer på cancerframkallande effekter som är tillräckliga för att klassificera ämnet.). Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(1) (14)
Reproduktions-toxicitet	-	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	Inga bevis från mänsklig erfarenhet
STOT - enstaka exponering	3	Cementdamm kan irritera hals och andningsvägar. Hosta, nysningar och andfåddhet kan uppträda efter exponering över de yrkeshygieniska gränsvärdena. Generellt visar mönstret för data tydligt att yrkesmässig exponering för cementdamm har lett till bristande andningsfunktion. De rön som finns tillgängliga i dagsläget räcker dock inte för att med säkerhet fastställa dos-responsförhållandet för dessa effekter.	(1)
STOT - upprepad exponering	-	Det finns en indikation på KOL. Effekterna är akuta och beror på hög exponering. Inga kroniska effekter har observerats vid låga koncentrationer. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(15)
Fara vid aspiration	-	Ej tillämpligt eftersom cement inte används som en aerosol.	

Bortsett från hudsensibilisering har Portland cement och andra vanliga cement samma toxikologiska och ekotoxikologiska egenskaper.

Medicinskt tillstånd som försvåras av exponering

Inandning av cementdamm kan förvärra existerande sjukdomar i andningsorganen, medicinska tillstånd såsom emfysem, astma och befintliga hud- och ögonsjukdomar.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten är inte miljöfarlig. Ekotoxikologiska tester med portlandcement på *Daphnia magna* och *Selenastrum coli* har visat ringa toxikologisk effekt. Därför har inga LC50- och EC50-värden kunnat fastställas. Det finns inget som tyder på toxicitet i sedimentfasen. Tillsats av stora mängder cement till vatten kan dock höja pH-värdet och kan därför vara giftigt för vattenlevande organismer under vissa betingelser.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ej angivet.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej angivet.

12.4 Rörlighet i jord

Ej relevant eftersom cement är ett oorganiskt material. Efter härdning utgör cement ingen toxicitetsrisk.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ej angivet.

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet.

AVSNITT 13: Avfallshantering

Ohärdat cementpulver är farligt avfall

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt – cement som passerat sin hållbarhetstid

(och om det har visats att det innehåller över 0,0002 % lösligt krom VI) ska inte användas/säljas annat än för användning i kontrollerade, slutna och helt automatiserade processer eller ska återvinnas eller bortskaffas i enlighet med nationell lagstiftning och åter behandlas med ett reduktionsmedel.

Produkt – oanvänd rest eller torrspill

Ta upp torra oanvända rester eller torrspill som de är. Märk behållarna. Återanvänd eventuellt beroende på hållbarhetstiden och kraven på att undvika exponering för damm. Vid bortskaffande, härda med vatten och bortskaffa enligt "Produkt – efter tillsats av vatten, härdad"

Produkt – cementvälling

Låt härda, låt inte produkten komma ut i avlopps- och dräneringssystem eller i vattenförekomster (t.ex. vattendrag) och bortskaffa enligt beskrivning under "Produkt – efter tillsats av vatten, härdad".

Produkt – efter tillsats av vatten, härdad

Bortskaffa enligt nationella bestämmelser. Låt inte produkten komma ut i avloppssystemet. Bortskaffa härdad produkt som betongavfall. På grund av inert konvertering är betongavfall inte farligt avfall.

Föreslagen avfallskod

10 13 14 Betongavfall och betongslam

17 01 01 Betong

Förpackning

Töm förpackningen helt och behandla den i enlighet med nationella bestämmelser. Föreslagen avfallskod: 15 01 01 Pappers- och pappförpackningar respektive 15 01 02 Plastförpackningar.

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

Ej klassat som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej tillämpligt

14.3 Faroklass för transport

Ej tillämpligt

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ej tillämpligt

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Ej tillämpligt

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Cement är en blandning enligt Reach-förordningen och är inte föremål för registrering. Klinker är undantagna från registrering (artikel 2.7 b och bilaga V.10 i Reach-förordningen).

Saluföring och användning av cement är föremål för en begränsning av innehållet av lösligt krom VI (punkt 47 i bilaga XVII):

1. Cement och beredningar som innehåller cement får inte användas eller släppas ut på marknaden, om de, när de hydratiserats, innehåller mer än 0,0002 % lösligt krom VI av cementens totala torrsvikt.
2. Om reduktionsmedel används ska förpackningar för cement och beredningar som innehåller cement vara läsbara och outplånligt märkta med uppgifter om förpackningsdatum samt om de lagringsförhållanden som är lämpliga och den lagringstid som är lämplig för att behålla reduktionsmedlets verkan och hålla mängden lösligt krom VI under det gränsvärde som anges i punkt 1.
3. Trots vad som föreskrivs ovan ska punkterna 1 och 2 inte gälla utsläppande på marknaden och användning i kontrollerade slutna och helt automatiserade processer där cement och beredningar som innehåller cement hanteras endast av maskiner och där det inte finns någon möjlighet till hudkontakt.

De så kallade "vägledningarna till god praxis" som innehåller råd om praxis för säker hantering finns på: <http://www.nepsi.eu/good-practice-guide.aspx>. Dessa vägledningar har antagits av de europeiska arbetstagarnas och arbetsgivarnas sektorsorganisationer inom ramen för den sociala dialogen i form av "Överenskommelse om skydd av arbetarnas hälsa genom god hantering och användning av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma"

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplýsingar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2013-05-24 Ändringar i sektion 1.

2013-05-23 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser.

2014-09-15 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser.

2015-05-05 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser.

2015-09-01 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser.

2016-06-07 Ändringar sektion 13

2017-02-09 Produktnamn tillagt i sektion 1

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Skin Irrit 2	Irriterande på huden (Kategori 2)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
Skin Sens 1	Kan orsaka en allergisk hudreaktion (Kategori 1)
STOT SE 3resp	Specifik organotoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)

Förkortningar och akronymer

ACGIH	American Conference of Industrial Hygienists
ADR/RID	European Agreements on the transport of Dangerous goods by Road/Railway
APF	Assigned protection factor
CAS	Chemical Abstracts Service
CLP	Classification, labelling and packaging (Regulation (EC) No 1272/2008)
COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Disease
DNEL	Derived no-effect level
EC50	Half maximal effective concentration
ECHA	European Chemicals Agency
EINECS	European Inventory of Existing Commercial chemical Substances
EPA	Type of high efficiency air filter
ES	Exposure scenario
EWC	European Waste Catalogue
FF P	Filtering facepiece against particles (disposable)
FM P	Filtering mask against particles with filter cartridge
GefStoffV	Gefahrstoffverordnung
HEPA	Type of high efficiency air filter
H&S	Health and Safety
IATA	International Air Transport Association
IMDG	International agreement on the Maritime transport of Dangerous Goods
MEASE	LC50 Median lethal dose Metals estimation and assessment of substance exposure, EBRC Consulting GmbH for Eurometaux, http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php
MS	Member State
OELV	Occupational exposure limit value
PBT	Persistent, bio-accumulative and toxic
PNEC	Predicted no-effect concentration
PROC	Process category

RE	Repeated exposure
REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals
RPE	Respiratory protective equipment
SCOEL	Scientific Committee on Occupational Exposure Limit Values
SDS	Safety Data Sheet
SE	Single exposure
STP	Sewage treatment plant
STOT	Specific Target Organ Toxicity
TLV-TWA	Threshold Limit Value-Time-Weighted Average
TRGS	Technische Regeln für Gefahrstoffe
VLE-MP	Exposure limit value-weighted average in mg by cubic meter of air
vPvB	Very persistent, very bio-accumulative
w/w	Weight by weight
WWTP	Waste water treatment plant

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

- (1) *Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7*, UK Health and Safety Executive, 2006. Available from: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>
- (2) *Observations on the effects of skin irritation caused by cement*, Kietzman et al, *Dermatosen*, 47, 5, 184-189 (1999).
- (3) *European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement* (European Commission, 2002). http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- (4) *Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement*, NIOH, Page 11, 2003.
- (5) *U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms*, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a) and 4th ed. EPA-821-R-02-013, US EPA, office of water, Washington D.C. (2002).
- (6) *U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms*, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993) and 5th ed. EPA-821-R-02-012, US EPA, office of water, Washington D.C. (2002).
- (7) *Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development*. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- (8) *Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker* prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
- (9) TNO report V8801/02, *An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats*, August 2010.
- (10) TNO report V8815/09, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.
- (11) TNO report V8815/10, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.
- (12) *Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages*, Van Berlo et al, *Chem. Res. Toxicol.*, 2009 Sept; 22(9):1548-58.
- (13) *Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro*; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- (14) *Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement*, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
- (15) *Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010*, Hilde Notø, Helge Kjuus, Marit Skogstad and Karl-Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.
- (16) MEASE, Metals estimation and assessment of substance exposure, EBRC Consulting GmbH for Eurometaux, <http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php>.
- (17) *Occurrence of allergic contact dermatitis caused by chromium in cement. A review of epidemiological investigations*, Kåre Lenvik, Helge Kjuus, NIOH, Oslo, December 2011.

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H315 Irriterande på huden (Kategori 2)
- H318 Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
- H317 Kan orsaka en allergisk hudreaktion (Kategori 1)
- H335 Specifik organtoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljö

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Tabellen nedan ger en översikt över alla relevanta identifierade användningar av cement eller cement innehållande hydrauliska bindemedel. Alla användningsområden har grupperats i dessa identifierade användningar på grund av de särskilda villkoren för exponering för människors hälsa och för miljön. För varje specifik användning har en rad riskhanteringsåtgärder eller kontroller tagits fram (se

avsnitt 8) vilka måste utföras av användaren av produkten för att minska exponeringen till en acceptabel nivå.

PROC	Identifierade användningar - användningsdeskriptor	Tillverkning / Formulering av byggnads- och konstruktionsmaterial	Professional / Industriell användning av
2	Användning i slutna, kontinuerlig process med enstaka kontrollerade exponeringar, t.ex. industriell eller yrkesmässig tillverkning av hydrauliska bindemedel	X	X
3	Användning i slutna satsvisa processer (syntes eller formulering), t.ex. industriell eller yrkesmässig tillverkning av färdigblandad betong	X	X
5	Blandning vid satsvisa processer för formulering av beredningar och varor (flerstadie- och/eller betydande kontakt), t.ex. industriell eller yrkesmässig tillverkning av prefabricerade betong	X	X
7	Industriell sprayning, t.ex. industriell användning av våta suspensioner av hydrauliska bindemedel genom sprutning		X
8a	Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som inte är särskilt avsedda för detta ändamål, t.ex. användning av cement i säckar för att förbereda murbruk		X
8b	Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål, t.ex. fyllning av silor, lastbilar eller pråmar på cementfabriker	X	X
9	Överföring av ämne eller beredning till små behållare (för ändamålet särskilt avsedd fyllningslinje, inklusive vägning), t.ex. fyllning av cementsäckar i cementfabriker	X	X
10	Applicering med roller eller strykning, t.ex. produkter för att förbättra vidhäftningen mellan byggnadsytor och ytbehandlande produkter		X
11	Icke-industriell sprayning, t.ex. yrkesmässig användning av våta suspensioner av hydrauliska bindemedel genom sprutning		X
13	Behandling av varor med doppning och gjutning, t.ex. täckning av byggprodukter med ett skikt för att förbättra produktens prestanda		X
14	Produktion av beredningar* eller varor genom tabletering, komprimering, strängsprutning, pelletering, t.ex. tillverkning av klinkergolv	X	X
19	Blandning för hand med nära kontakt och endast personlig skyddsutrustning tillgänglig, t.ex. blandning av vått hydrauliskt bindemedel på en byggarbetsplats		X
22	Potentiellt slutna bearbetningsmoment med mineraler/metaller vid hög temperatur i industrimiljö, t.ex. produktion av tegel		X
26	Hantering av fasta oorganiska ämnen vid omgivningstemperatur, t.ex. blandning av våta hydrauliska bindemedel	X	X

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se

Informationen i detta datablad återspeglar tillgänglig kunskap och är pålitlig under förutsättning att produkten används under de villkoren som är angivna och i enlighet med det bruk som anges på förpackningen eller i relevant teknisk litteratur. All annan användning av produkten, inklusive användning av produkten i kombination med någon annan produkt eller någon annan process, är under användarens ansvar.

Det är underförstått att användaren är ansvarig för att fastställa lämpliga säkerhetsåtgärder och för tillämpningen av lagstiftningen om hans/hennes egen verksamhet

Avsnitt 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Produktbeteckning

Blandningens handelsnamn eller beteckning WATERSTOP XP®

Registreringsnummer -

Synonymer Inga.

Första utgivningsdatum 08-04-2011

Versionsnummer 02

Revisionsdatum 10-10-2011

Ersätter datumet 08-04-2011

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar Ingen information tillgänglig.

Användningar som det avråds från Anställda (och dina kunder eller användare i händelse av återförsäljning) bör informeras om möjlig förekomst av respirabelt damm och respirabelt damm från kristallinkvarts, liksom möjliga risker i samband med dessa ämnen. Lämplig utbildning i korrekt användning och hantering av detta material skall tillhandahållas enligt tillämpliga föreskrifter.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör

Företagsnamn CETCO EUROPE
Adress Birch House, Scotts Quays
 Birkenhead, Merseyside CH41 1FB
 England
 GB
Telefon Allmän Information +44 (151) 606-5900
e-post safetydata@amcol.com
Kontaktperson EHS Department

1.4 Telefonnummer för nödsituationer Telefonnummer för nödsituationer +1 (703) 527-3887

Avsnitt 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Blandningens fysikaliska faror och dess faror för människors hälsa och för miljön har bedömts och/eller blandningen har testats för dessa faror och klassificeringen är följande.

Klassificering enligt direktivet 67/548/EEG eller 1999/45/EG samt ändringarna i dessa

Detta ämne uppfyller inte klassificeringskriterierna enligt förordningen 1999/45/EG och ändringarna i den.

Sammanfattning av faror

Fysikaliska faror Inte klassificerad för fysikaliska faror.
Hälsofaror Inte klassificerad för hälsofaror. Exponering för blandningen eller ämnet (ämnen) i arbetet kan ändå orsaka skadliga hälsoeffekter.
Miljöfaror Inte klassificerad för miljöfaror.
Särskilda faror Ingen information tillgänglig.
Viktigaste symptomen Ingen information tillgänglig.

Märkningsuppgifter

Märkning enligt direktiv 67/548/EEG eller 1999/45/EG samt ändringarna i dessa

EG-märkning I enlighet med EG-direktiven eller enligt respektive nationella lagar, behöver produkten varken klassificeras eller märkas.

Kompletterande märkningsinformation Inte tillämplig.

Andra faror Ej tilldelat.

Avsnitt 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Blandning

Komponenterna är inte farliga ämnen eller deras värden underskrider krävda anmälningsgränser.

Kommentarer om sammansättningen Bentonit innehåller naturligt förekommande kristallinkvarts (ej listad i Annex 1 till EU-direktiv 67/548/EEC) i kvantiteter mindre än 6 %.

Avsnitt 4: Åtgärder vid första hjälpen

Allmän information Ingen information tillgänglig.

Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning Flytta ut i frisk luft och låt vila. Kontakta läkare om symtomen kvarstår.

Kontakt med hud Tvätta med tvål och vatten. Kontakta läkare om irritation uppstår eller fortgår.

Kontakt med ögon Spola ögonen omedelbart med mycket vatten. Kontakta läkare om irritation utvecklas och består.

Förtäring Skölj munnen ordentligt. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda Ingen information tillgänglig.

Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs Ordna allmänna stödåtgärder och behandla på ett symtomatisk sätt.

Avsnitt 5: Brandbekämpningsåtgärder

Allmänna brandfaror Utgör ingen brandrisk.

Släckmedel

Lämpliga släckmedel Torr kemikalie, CO₂, vattenspray eller vanligt skum. Använd vilket medium som helst som är lämpligt för de omgivande bränderna.

Olämpliga släckmedel Inga kända.

Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra Ingen information tillgänglig.

Råd till brandbekämpningspersonal

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningsperson I varje brandsituation ska du använda syrgasapparat, godkänd av MSHA (eller liknande) samt komplett skyddsutrustning.

Material kan vara halt när de är våta.

Brandbekämpning Vid brand, kyl tankar genom vattenbesprutning.

Avsnitt 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal Material kan vara halt när de är våta.

För räddningspersonal Ingen information tillgänglig.

Miljöskyddsåtgärder Förhindra fortsatt läckage eller spill om det kan göras på ett säkert sätt. Inga speciella försiktighetsåtgärder beträffande miljön krävs.

Metoder och material för inneslutning och sanering Produkten är blandbar med vatten. Skyffla in materialet i en avfallscontainer. När materialet samlats upp skall området spolas med vatten. Erfordras inte.

Hänvisning till andra avsnitt Angående personlig skyddsutrustning, se sektion 8. Angående avfallshantering, se sektion 13.

Avsnitt 7: Hantering och lagring

Försiktighetsmått för säker hantering Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Undvik inandning av rök från denna produkt om den används vid höga temperaturer. Undvik långvarig exponering. Förvaras åtskilt från hetta och lågor.

Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet Förvaras på sval och välventilerad plats. Inga speciella restriktioner beträffande lagring tillsammans med andra produkter.

Specifik slutanvändning Ingen information tillgänglig.

Avsnitt 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Kontrollparametrar

Gränsvärden för exponering på arbetsplatsen

Sverige. Hygieniska gränsvärden Ytterligare komponenter	Typ	Värde	Form
INERT OR NUISANCE DUSTS (SEQ250)	NGV	10 mg/m ³	Inhalerbart damm.
		5 mg/m ³	Respirabelt damm.
Biologiska gränsvärden	Inga biologiska exponeringsgränser upptäckts för beståndsdelarna.		
Rekommenderade övervakningsförfaranden	Följ normala uppföljningsprocedurer.		
DNEL	Ingen information tillgänglig.		
PNEC	Ingen information tillgänglig.		
Begränsning av exponeringen			
Lämpliga tekniska kontrollåtgärder	Om tekniska åtgärder inte är tillräckliga för att upprätthålla koncentrationer av dammpartiklar under OEL så måste lämpliga andningsskydd användas. Om materialet skall slipas, skäras eller användas i någon bearbetning som kan utveckla damm. Använd lämpligt punktutsug för att hålla exponeringarna under rekommenderade gränsvärden.		

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Allmän information	Ingen information tillgänglig.
Ögonskydd/ansiktsskydd	Använd säkerhetsglasögon eller kemiska glasögon för rök som kan utvecklas i termisk bearbetning. Ögondusch rekommenderas.
Hudskydd	
- Handskydd	Erfordras inte normalt.
- Annat	Ingen speciell skyddsutrustning erfordras. När ämnet är upphettat, använd handskar för skydd mot termiska brännskador. Välj personlig skyddsutrustning i enlighet med gällande CEN-standarder och i samarbete med leverantören av personlig skyddsutrustning.
Andningsskydd	Då arbetare utsätts för koncentrationer över exponeringsgränsen skall särskilt godkänt andningsskydd användas. När damm eller rök från termisk bearbetning utvecklas och ventilationen inte är tillräcklig för att effektivt avlägsna dem, skall lämpliga av NIOSH/MSHA godkända andningsskydd finnas tillgängliga.
Termisk fara	Ingen information tillgänglig.
Hygieniska åtgärder	Tillämpa god industriell hygienpraxis vid hantering av detta material.
Begränsning av miljöexponeringen	Inga speciella åtgärder erfordras.

Avsnitt 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende	Rep.
Tillstånd	Fast.
Form	Fast. Rulle.
Färg	Olika.
Lukt	Inga.
Lukttröskel	Ingen information tillgänglig.
pH	Inte tillämplig.
Smältpunkt/frys punkt	Ingen information tillgänglig.
Kokpunkt, initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ingen information tillgänglig.
Flampunkt	101,6667 °C (215 °F) uppskattad
Självantändnings- temperatur	Inte tillämplig.
Antändbarhet (fast ämne, gas)	Ingen information tillgänglig.
Explosionsgräns, nedre (%)	Ingen information tillgänglig.

Explosionsgräns, övre (%)	Ingen information tillgänglig.
Oxiderande egenskaper	Inte tillämplig.
Explosiva egenskaper	Inte tillämplig.
Explosionsgräns	Inte tillämplig.
Ångtryck	0,000035778 hPa uppskattad
Ångdensitet	Inte tillämplig.
Avdunstningsgrad	Inte tillämplig.
Relativ densitet	Ingen information tillgänglig.
Densitet	5,2395 g/cm ³ uppskattad
Löslighet (vatten)	Ingen information tillgänglig.
Fördelningskoefficient (n-oktanol/vatten)	Ingen information tillgänglig.
Sönderfallstemperatur	Ingen information tillgänglig.
Volymvikt	Inte tillämplig.
Pour point	Inte tillämplig.
Viskositet	Ingen information tillgänglig.
Viskositetstemperatur	Ingen information tillgänglig.
VOC (Vikt%)	0 % uppskattad
Flyktighetsprocent	0 % uppskattad uppskattad
Övriga uppgifter	
Brandfarlighetsklass	Combustible IIIB uppskattad
Specifik vikt	5,240024002 uppskattad
Annan information	Ingen relevant ytterligare information tillgänglig

Avsnitt 10: Stabilitet och reaktivitet

Reaktivitet	Inga kända.
Kemisk stabilitet	Stabil vid normala förhållanden.
Risken för farliga reaktioner	Inträffar inte.
Förhållanden som ska undvikas	Inga kända. Undvik temperaturer som överstiger flampunkten.
Oförenliga material	Inga kända.
Farliga sönderdelningsprodukter	Vid termiska nedbrytningstemperaturer, koloxid och koldioxid.

Avsnitt 11: Toxikologisk information

Allmän information	Ingen information tillgänglig.
Information om sannolika exponeringsvägar	
Förtäring	Inte känt.
Inandning	Inte känt.
Kontakt med hud	Inte känt.
Kontakt med ögon	Inte känt.
Symptom	Ingen information tillgänglig.
Information om de toxikologiska effekterna	
Akut toxicitet	Inte relevant vid vanlig rumstemperatur. Vid uppvärmning kan irriterande ångor bildas
Hudfrätande/irriterande	Inte känt.
Allvarliga ögonskador/ögonirritation	Milt retande för ögon (enligt de ändrade Kay & Calandra-kriterierna) Milt retande för ögon (enligt de ändrade Kay & Calandra-kriterierna)
Luftvägssensibilisering	Inte känt.
Hudsensibilisering	Enligt Europeiska Unionens klassificeringskriterier är produkten inte ansedd att vara hudirriterande
Mutagenitet i könsceller	Inte känt.
Carcinogenitet	Denna produkt innehåller spår (<0,1%) av ett potentiellt carcinogent ämne.
Reproduktionstoxicitet	Inte känt.
Specifik organtoxicitet efter en enda exponering	Inte känt.

Specifik organtocitet efter upprepade exponeringar	Inte känt.
Kvävningsrisk	Inte känt.
Information om ämnen respektive blandningar	Ingen information tillgänglig.
Annan information	Ingen information tillgänglig.

Avsnitt 12: Ekologisk information

Toxicitet

Produkt	Testresultat
WATERSTOP XP® (Blandning)	LC50 Fisk: 34111,3125 mg/l 96 timmar uppskattad

* Produktbedömningar kan baseras på ytterligare komponentdata som inte visas.

Persistens och nedbrytbarhet	Det finns inga data om produktens nedbrytbarhet.
Bioackumuleringsförmåga	Ingen information tillgänglig.
Rörlighet	Ingen information tillgänglig.
Omvandling i miljö - Fördelningskoefficient	Ingen information tillgänglig.
Rörligheten i jord	Ingen information tillgänglig.
Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen	Ingen information tillgänglig.
Andra skadliga effekter	Ingen information tillgänglig.

Avsnitt 13: Avfallshantering

Avfallsbehandlingsmetoder

Restavfall	Ingen information tillgänglig.
Förorenade förpackningar	Tomma behållare skall lämnas till godkänd avfallshanteringsanläggning för återanvändning eller kvittblivning.
EU:s avfallshanteringskod	Ingen information tillgänglig.
Avfallshanteringsmetoder/inf	Samla upp och återvinn eller deponera i slutna behållare på godkänd plats. Bortskaffas i enlighet med gällande föreskrifter.

Avsnitt 14: Transport information

ADR

Inte underkastad kontroll som farliga varor.

RID

Inte underkastad kontroll som farliga varor.

ADN

Inte underkastad kontroll som farliga varor.

IATA

Inte underkastad kontroll som farliga varor.

IMDG

Inte underkastad kontroll som farliga varor.

Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden Ingen information tillgänglig.

Avsnitt 15: Gällande föreskrifter

Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-förordningar

Förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, Bilaga I

Ej listad.

Förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, Bilaga II

Ej listad.

Förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar, Bilaga I

Ej listad.

Förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier, Bilaga I, del 1

Ej listad.

Förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier, Bilaga I, del 2

Ej listad.

Förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier, Bilaga I, del 3

Ej listad.

Förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier, Bilaga V

Ej listad.

KOMMISSIONENS BESLUT 2000/479/EG om upprättandet av ett europeiskt register över förorenande utsläpp (EPER)

Ej listad.

Förordning (EG) nr 1907/2006, Artikel 59(1). Kandidatlistan

Ej listad.

Övriga bestämmelser

Produkten är klassificerad och märkt enligt EG-direktiv eller respektive nationell lagstiftning. Detta säkerhetsdatablad överensstämmer med kraven i bestämmelsen (EG) nr 1907/2006. Produkten behöver inte märkas enligt EU-direktiv eller motsvarande nationella lagar.

Nationella bestämmelser

Ingen information tillgänglig.

Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen bedömning om den kemiska säkerheten har utförts.

Avsnitt 16: Annan information

Lista över förkortningar

Ingen information tillgänglig.

Referenser

Ingen information tillgänglig.

Information om bedömningsmetod som leder till klassificering av blandningen

Ingen information tillgänglig.

Lydelse av R-fraserna i sektion 2 och 3

Inga.

Revisionsinformation

Fysiska och kemiska egenskaper

Utbildningsinformation

Ingen information tillgänglig.

Utfärdad av

EHS Department

Friskrivningsklausul

Informationen i detta säkerhetsdatablad är enligt vår information och så vitt vi vet korrekt vid det angivna datumet för revidering. Informationen avser endast att vara en vägledning för säker hantering, användning, bearbetning, lagring, transport, avfallshantering och utsläpp och skall inte anses vara en garanti eller kvalitetsspecifikation. Tillverkaren ger inte uttryckligen några uppgifter, garantier eller garanterar dess exakthet, pålitlighet eller fullständighet. Inte heller kan tillverkaren hållas ansvarsskyldig vid dess användning. Det är användaren som har ansvaret att granska informationens tillämpbarhet och fullständighet vid varje användning.

Material från tredje part: I den utsträckningen material som inte tillverkats eller levererats av denna tillverkare används tillsammans med, eller istället för denna produkt, så är det kundens ansvar att anskaffa, från tillverkaren eller leverantören, all teknisk data eller andra uppgifter relaterade till dessa och annat material, samt att anskaffa all nödvändig information relaterad till dem. Ingen ansvarsskyldighet kan godtas med avseende på användningen av denna produkt tillsammans med material från en annan leverantör. Informationen hänför sig endast till det angivna materialet och gäller inte för detta material använt i kombination med något annat material eller process om inte angivet i texten. Informationsbladen har skrivits i enlighet med den bästa kunskap och erfarenhet som i dagsläget finns tillgänglig.

Utgivningsdatum

24-10-2011

Revisionsdatum

24-10-2011

Tryckdatum

24-10-2011

Säkerhetsdatablad

---

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Materialnamn:	HVO
REACH registreringsnummer:	
Synonymer:	HVO100

1.2 Användningsområde
Produktanvändning: Bränsle för dieseldrivna motorer
Distribution av ämnet, industriell
Användning som bränsle, industriell
Användning som bränsle, yrkesmässig
Användning som bränsle, konsument

Användningsområden som råds emot: Användningsområden som ej är registrerade och riskbedömda.

1.3 Kontaktuppgifter

Tillverkare/Leverantör: St1 Refinery AB
Box 8889
402 72 Göteborg, Sverige
Telefon: +46 (0) 31 744 6000
E-mail kontakt för säkerhetsdatablad: bransle@st1.se eller Supply-Sweden@st1.se
Nödtelefonnummer: 112 SOS Alarm, Giftinformationscentralen: +46 (0)8 331231
+46 (0)31 744 6253 (vardagar kl9-17).

---

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition : Blandning

Förordning (EG) No 1272/2008 (CLP)	
Riskklasser/Riskkategorier	Riskangivelser
Fara vid aspiration, kategori 1	H304
Frätande eller irriterande på huden, kategori 2	H315
Kan orsaka organskador vid upprepade eller långvarig exponering	H373
Kroniska risker för vattenmiljön, kategori 3	H412
Upprepad exponering kan ge torr hud eller hudsprickor	EUH066

Säkerhetsdatablad

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning i enlighet med förordning (EG) nr. 1272/2008

Symboler:

Signalord:

Fara

CLP riskangivelser:

FYSISKA RISKER:

H304: Kan vara dödlig vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

H315: Irriterar huden.

H373: Kan orsaka organskador på blod, tymus och lever genom lång eller upprepad exponering.

EUH066: Upprepad exponering kan ge torr hud eller hudsprickor

MILJÖFAROR:

H412: Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer

CLP skyddsangivelser :

FÖREBYGGGANDE:

P210, P273, P280, P281

ÅTGÄRDER

P301+P310, P302+P352, P331, P391

FÖRVARING

P403+P233

Avfall

P501

För ytterligare information angående CLP skyddsangivelser se kapitel 16.

2.3 Andra faror:

Säkerhetsrisker:

Vätska avdunstar snabbt och kan antändas, vilket medför en explosionsartad brand eller en explosion i ett slutet utrymme. Ångor i övre delen av tankar och behållare kan antändas och

Säkerhetsdatablad

---

explodera vid temperaturer som överstiger självantändningstemperaturen, vid halter i gasfasen inom det antändbara området. Elektrostatiska laddningar kan uppstå under hantering. Elektrostatiska urladdningar utgör en brandrisk. Ämnet är ej klassat som PBT eller vPvB, (persistenta, bioackumulerande och toxiska/mycket persistenta och mycket bioackumulerande)

Miljörisiker: Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Övrig information: Denna produkt är endast avsedd för hantering i slutna system.

---

3. SAMMANSÄTTNING/ÄMNE NAS KLASSIFICERING

3.1 Ämne - 3.2 Blandningar Beståndsdelar

Klassificering av komponenter enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Ingående ämnen	CAS nr.	EINECS	REACH registreringsnummer	Konc. vol %
Hydrerad vegetabilisk olja (HVO)			01-2119450077-42	0 - 100
Hydrerad vegetabilisk olja (HVO)		700-571-2	01-2120043692-58	0 - 100

Ingående ämnen	Riskklass och Kategori	Riskangivelser
Hydrerad vegetabilisk olja (HVO)	Asp Tox, 1	H304; EUH066
Hydrerad vegetabilisk olja (HVO)	Asp Tox, 1; Skin Irrit, 2; STOT RE, 2; Aquatic Chronic, 3	H304; H315; H373; H412

Övrig information: Färger och markörer kan användas för att indikera skattestatus och förhindra bedrägeri.

---

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Se till att den skadade får frisk luft. Om den skadade inte återhämtar sig snabbt, ombesörj transport till närmaste sjukhus för

Säkerhetsdatablad

---

	ytterligare behandling.
Hudkontakt:	Ta av kontaminerade kläder. Skölj omedelbart av huden med stora mängder vatten i minst 15 minuter och tvätta därefter med tvål och vatten om detta finns till hands. Ombesörj transport till närmaste sjukhus för vidare behandling om huden blir röd, svullnar, smärta och/eller om blåsor uppstår.
Ögonkontakt:	Skölj omedelbart ögat med rikliga mängder vatten samtidigt som ögonlocken hålls öppna. Uppsök läkare om irritation kvarstår.
Förtäring:	Framkalla inte kräkning om substansen sväljs: ombesörj transport till närmaste sjukhus för vidare behandling.
4.2 Viktigaste symptom/effekter, akuta och fördröjda	Om ämnet kommer in i lungor så kan symtomen inkludera hosta, kvävning, väsande andning, andningssvårigheter, tryck över bröstet, andnöd och/eller feber. Uppkomsten av respiratoriska symptom kan fördröjas flera timmar efter exponering. Ämnet kan orsaka irritation av huden.
4.3 Anvisning om att omedelbar medicinsk vård och specialbehandling behövs	Behandla symptomen.

---

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

Se till att all personal utom larmpersonalen utrymmer brandområdet.

5.1 Släckmedel:	Skum, vattenspray, pulver eller koldioxid.
Olämpligt släckmedel:	Använd inte vatten i samlad stråle. Samtidig användning av skum och vatten på samma yta bör undvikas eftersom vattnet förstör skummet.
5.2 Speciella faror som kan uppstå av ämnet eller blandningen:	Vid förbränning kan bildas bl.a. en komplex blandning av luftburna fasta och vätskeformiga partiklar och gaser (rök). Kolmonoxid kan utvecklas vid ofullständig förbränning. Flyter och kan antändas på vattenytan. Brandfarliga ångor kan förekomma även vid temperaturer under flampunkten.
5.3 Råd till brandpersonal:	Bär heltäckande skyddsklädsel och ett slutet andningssystem.
Övriga råd:	Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten.

Säkerhetsdatablad

---

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och procedurer i nödsituationer:

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal:

Andas inte in rök eller ånga. Stäng av alla antändningskällor exempelvis lågor, flammor, gnistor och elektricitet.

6.1.2 För räddningspersonal

Andas inte in rök eller ånga. Stäng av alla antändningskällor exempelvis lågor, flammor, gnistor och elektricitet. Vid risk för kontakt med materialet använd handskar av nitril.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Täpp till läckor om detta är möjligt utan personliga risker. Avlägsna alla tänkbara antändningskällor i närområdet. Använd lämplig uppsamling för att undvika miljöföroreningar. Hindra ämnet från att sprida sig eller komma in i avlopp, diken eller vattendrag genom att använda sand, jord eller andra lämpliga barriärer. Försök att skingra ångorna eller rikta deras flöden till en säker plats, t.ex. genom att använda dimspridare.

Utför förebyggande åtgärder för att förhindra statiska urladdningar. Kontrollera att det finns elektrisk kontakt genom att ansluta och jorda all utrustning.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

För små vätskespill, överföring på mekanisk väg till märkt förslutningsbar behållare för återvinning eller säker destruktion. Sug upp med ett lämpligt absorberande material och bortska på ett säkert sätt. Ta bort kontaminerad jord och bortska på ett säkert sätt. Lägg i en lämplig behållare med tydlig märkning, för bortska eller återvinning i enlighet med lokala föreskrifter. Vid stora vätskespill, överföring på mekanisk väg till t.ex. slamsugare för återvinning eller säker destruktion. Spola inte bort rester med vatten. Sug upp med ett lämpligt absorberande material och bortska säkert sätt. Ta bort kontaminerad jord och bortska på ett säkert sätt. Lägg i en behållare med lämplig och tydlig märkning, för bortska eller återvinning i enlighet med lokala bestämmelser.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se kapitel 8 för utförligare information om personligskyddsutrustning.

Se kapitel 13 för information om bortska. Följ alla relevanta lokala och internationella bestämmelser.

Övriga råd:

Underrätta myndigheterna om allmänheten eller miljön utsätts för, eller sannolikt kommer att utsättas för, någon typ av exponering.

Säkerhetsdatablad

Lokala myndigheter skall informeras om större spill inte kan samlas upp.

---

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsåtgärder för säker hantering:

Undvik inandning av eller kontakt med materialet. Använd endast i områden med god ventilation. Tvätta dig noggrant efter hantering. Information om val av personlig skyddsutrustning finns i kapitel 8 i detta säkerhetsdatablad.

Bortskaffa alla förorenade trasor eller rengöringsmaterial på lämpligt sätt för att undvika brand.

Använd punktutsug om det finns risk för inandning av ångor, dimmor eller aerosoler. Förhindra spill. Använd aldrig munnen vid pipettering.

Underhåll och tankning - Undvik inandning av ångor och hudkontakt.

Släck alla öppna lågor. Rökning förbjuden. Avlägsna alla antändningskällor. Undvik gnistor. Undvik att inandas ångor och/eller dimmor. Undvik långvarig eller upprepad kontakt med huden. Ät inte eller drick inte under hanteringen. Då produkten hanteras i fat, skall skyddsskor bäras och lämplig hanteringsutrustning användas. Jorda all utrustning. Elektrostatiska laddningar kan uppstå under hantering. Elektrostatiska urladdningar utgör en brandrisk. Förväntas inte utgöra någon hälsofara under normala användningsförhållanden.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Gaser från tankar får inte släppas ut i atmosfären. Avdunstningsförluster under förvaring måste regleras av ett lämpligt gasåterföringssystem. Förvaringstankar för stora volymer ska vara invallade. Placera tankar på avstånd från värme och andra antändningskällor. Måste förvaras i ett väl ventilerat område, väl avskilt från solljus, antändningskällor och andra värmekällor.

7.3 Specifika slutanvändningar:

Se kapitel 16 och/eller bilagorna för registrerade användningsområden enligt REACH.

Övrig information:

Säkerställ att alla lokala bestämmelser angående hantering och lagring följs. Exponering för denna produkt skall reduceras till minsta möjliga.

Säkerhetsdatablad

---

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar Occupational Exposure Limits (OEL)

Inte definierade.

Biological Exposure Levels (BEI)

Inte definierade.

Derived No Effect Level (DNEL) Förnyelsebara kolväten (fraktion av diesel typ)

Arbetare

DNEL (inhalation-systemic-long-term effects): 51,5 mg/m³
DNEL (dermal- systemic-long-term effects): 5,7 mg/kg /dag

Konsument

DNEL (inhalation-systemic-long-term effects): 12,9 mg/m³
DNEL (dermal- systemic-long-term effects): 2,9 mg/kg /dag

Nivågränsvärde: Hygieniskt gränsvärde för exponering under en arbetsdag (8 timmar).

PNEC (Predicted no-effect concentration) relaterad information: Inte tillgängligt

8.2 Begränsning av exponering Allmän information:

Skyddets omfattning och de åtgärder som krävs varierar beroende på de exponeringsförhållanden som kan tänkas inträffa. Välj åtgärder baserat på riskutvärdering av de lokala förhållandena. Lämpliga åtgärder innefattar: Använd slutna system så långt detta är möjligt. Tillfredsställande explosionssäker ventilation för att reglera luftburna koncentrationer under riktlinjerna/gränsvärdena för exponering. Punktutsug rekommenderas. Ögonduschar och duschar för nödsituationer.

Kontroller mot yrkesmässig exponering:

Personlig skyddsutrustning: Personlig skyddsutrustning ska uppfylla rekommenderade nationella standarder. Kontrollera med skyddsutrustningens tillverkare.

Ögonskydd: Kemikalie- och stänkskyddande glasögon (kemiska skyddsglasögon). Godkänt enligt EU-standard EN166.

Säkerhetsdatablad

Handskydd:	Välj handskar som har testats enligt relevant standard (t.ex. Europa EN374). Vid långvarig eller upprepad kontakt, använd nitrilhandskar. (Genombrottstid > 240 minuter.) Vid tillfällig kontakt/stänkrisk, använd neoprenskydd/ PVC-handskar.
Skyddskläder:	Kemikaliebeständiga handskar/kraghandskar, stövlar och förkläde (där det råder risk för stänk). Om huden utsätts för upprepad och/eller långvarig exponering av ämnet, bär lämpliga handskar som har testats enligt standard EN374. Svälj inte. Vid förtäring sök omedelbart medicinsk hjälp.
Annat skydd: Andningsskydd:	Använd andningsskyddsutrustning som är lämplig för de specifika användningsförhållandena och som överensstämmer med relevant lagstiftning, om skyddsventilation och andra tekniska anordningar inte förmår hålla de luftburna koncentrationerna vid en nivå tillräcklig för att uppnå tillfredsställande hälsoskydd. Rådfråga leverantörer av andningsskydd. Om andningsskydd med luftfilter är olämpliga (t ex vid höga koncentrationer i luft, risk för syrebrist, slutet utrymme) skall andningsapparat med positivt tryck användas. Om andningsskydd med luftfilter kan användas, välj en lämplig kombination av mask och filter. När andningsskydd behövs skall helmask användas. Välj ett filter mot organiska gaser och ångor (kokpunkt > 65°C) som uppfyller EN141.
Termisk fara:	Ej tillämpligt
Mätmetoder:	Substansernas koncentration kan behöva övervakas i arbetarnas andningszon eller på arbetsplatsen i allmänhet, för att bekräfta att värdena överensstämmer med exponeringsgränsvärdena under arbetet samt att exponeringen begränsas på lämpligt sätt.
8.2.3 Begränsning av miljöexponering:	Lokala riktlinjer för utsläppsmängder av lättflyktiga ämnen måste beaktas vid utsläpp av frånluft som innehåller ångor från denna produkt.

Säkerhetsdatablad

---

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Enligt Svensk Standard SS 15 54 35:2011

Utseende:	Klar vätska, ofärgad
Lukt:	Kolväte
Lukttröskel:	-
pH:	Ej tillämpligt
Smält/fryspunkt:	<0°C
Inledande kokpunkt och Destillationsintervall:	180 - 330°C
Flampunkt	>60 °C
Avdunstningshastighet:	
Brandfarlighet (fast form, gas):	
Övre/undre gränser för antändlighet eller explosion:	-
Ångtryck, vid 37,8 °C:	<0,1 kPa
Ångdensitet:	
Densitet, 15 °C:	765 - 800 kg/cm ³
Löslighet:	Ej löslig
Fördelningskoefficient; n-oktanol/vatten:	-
Självantändningstemperatur:	> 204 °C
Kinematisk viskositet, 40 °C:	2 – 4,5 mm ² /s
Explosiva egenskaper:	Inte klassad som explosiv.
Oxiderande egenskaper:	Inte klassad som oxiderande

9.2 Annan information

---

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:	Produkten anses inte vara reaktiv.
10.2 Kemisk stabilitet:	Stabil under normala användningsförhållanden.
10.3 Risk för farliga reaktioner:	Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
10.4 Förhållanden som ska undvikas:	Undvik hetta, gnistor, öppen eld och andra antändningskällor. Förhindra uppkomst av statisk elektricitet.
10.5 Oförenliga material:	Starkt oxiderande ämnen.

Säkerhetsdatablad

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter: Farliga sönderdelningsprodukter förväntas inte bildas vid normala lagringsförhållanden. Vid förbränning kan giftiga gaser bildas beroende på förbränningsbetingelserna, exempelvis koldioxid och koloxid.

---

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om toxikologiska effekter

Bedömningsunderlag: Denna information baseras på produktdata, kännedom om beståndsdelarna och toxikologin för liknande produkter.

Troliga exponeringsvägar: Hud-och ögonkontakt är primära vägar för exponering men även exponering genom inandning eller efter oavsiktligt intag.

Akut oral toxicitet: Låg toxicitet: LD50 >2000 mg/kg, Råtta
Insugning i lungorna när ämnet sväljs eller vid kräkning kan orsaka kemisk lunginflammation.

Akut dermal toxicitet: Låg toxicitet: LD50 >2000 mg/kg, Råtta.

Akut toxicitet vid inhalation: Låg toxicitet: LC50 23400 mg/m³/8 h, Råtta.

Hudirritation: Irriterar huden.

Ögonirritation: Kan orsaka irritation.

Irritation i andningsorganen: Kan orsaka irritation.

Sensibilisering: Inte hudsensibiliserande.

Risk vid inandning: Insugning i lungorna när ämnet sväljs eller vid kräkning kan orsaka kemisk pneumonit, vilket kan leda till döden.

Mutagenitet i könsceller: Ej klassificerad som mutagen.

Carcinogenitet: Ej klassificerad som carcinogen.

Giftighet som påverkar fortplantning och utveckling: Förväntas ej orsaka toxiska effekter på embryo/foster eller avkomman.

Specifik organtoxicitet - enda exponering: Inte klassificerad

Specifik organtoxicitet – upprepade exponeringar: Baserat på data från liknade fossila ämnen anses ämnet orsaka organtoxicitet vid upprepade exponeringar.

---

12. EKOLOGISK INFORMATION

Bedömningsunderlag: Informationen är baserad på kunskap om komponenterna och ekotoxikologin hos liknande produkter.

12.1 Toxicitet

Akut Toxicitet: Produkten är giftig för vattenlevande organismer och kan orsaka

Säkerhetsdatablad

---

	skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
Fisk	Se ovan
Vattenlevande ryggradslösa djur	Se ovan
Alger	Se ovan
Mikroorganismer	Se ovan
Kronisk toxicitet	
Fisk	-
Vattenlevande ryggradslösa djur	-
12.2 Persistens och nedbrytbarhet:	Större beståndsdelar förväntas till sin natur vara biologiskt nedbrytbara. De flyktiga beståndsdelarna oxideras snabbt genom fotokemiska reaktioner i luften.
12.3 Bioackumuleringsförmåga:	Troligen kan den bioackumuleras.
12.4 Rörlighet:	Flyter på vatten. Produkten har dålig vattenlöslighet och binds till partiklar vilket medför låg rörlighet.
12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:	Ämnet uppfyller inte alla kriterier för beständighet, bioackumulering och toxicitet och kan följaktligen inte anses vara PBT eller vPvB. PBT betyder persistent, bioackumulativ, toxisk. vPvB betyder mycket persistent, mycket bioackumulativ.
12.6 Andra skadliga effekter:	Inga ytterligare kända skadliga effekter.

---

13. AVFALLSHANTERING

Materialbortskaffande:	Om möjligt återvinn eller återanvänd. Den som har genererat avfallet bär ansvaret för att avgöra toxiciteten och de fysiska egenskaperna hos det avfall som genererats. Detta för att kunna bestämma lämplig avfallsklassifikation och bortskaffandemetod enligt tillämpliga bestämmelser. Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag eller till omgivningen. Man får inte göra sig av med vatten från tankbottnar genom att låta det rinna ut i marken. Detta medför att jorden och grundvattnet förorenas. Avfall från spill eller rengöring av cisterner skall omhändertas i enighet med gällande bestämmelser om farligt avfall. Säkerställ på förhand att transportören eller entreprenören har de tillstånd och den kompetens som krävs.
Bortskaffning av förpackningsavfall:	Fat skickas till rekonditionering eller metallåtervinning. Töm behållaren noggrant. Tömd behållare ventileras på en säker plats, avskilt från gnistor och eld. Spillprodukter kan utgöra en

Säkerhetsdatablad

---

explosionsfara om de hettas upp över flampunkten. Det är inte tillåtet att punktera, skära eller svetsa i fat som inte är rengjorda. Följ alla lokala bestämmelser om återvinning och avfallshantering.

Lokala Bestämmelser: Bortskaffning bör ske i enlighet med tillämpbara regionala, nationella och lokala lagar och bestämmelser.

---

14. TRANSPORTINFORMATION

ADR/RID

UN-nr:	1202
Officiell transportbenämning:	DIESELolja
Riskklass vid transport:	3
Förpackningsgrupp:	III
Miljöfarlig:	Ja

ADN

UN-nr:	1202
Officiell transportbenämning:	DIESELolja
Riskklass vid transport:	3
Förpackningsgrupp:	III
Miljöfarlig:	Ja

IMDG

UN-nr:	1202
Officiell transportbenämning:	DIESEL FUEL. Marine pollutant.
Riskklass vid transport:	3
Förpackningsgrupp:	III
Miljöfarlig:	Yes

IATA-DGR

UN-nr:	1202
Officiell transportbenämning:	DIESEL FUEL
Riskklass vid transport:	3
Förpackningsgrupp:	III
Miljöfarlig:	Yes

Transport till havs (Bilaga II i MARPOL 73/78 och IBC-koden)

Transport i bulk enligt Annex II i MARPOL 73/78 och IBC-koden	Alkanes, (C10-C26) Linear and branched, (flashpoint >60°C)

Övrig information: -

Säkerhetsdatablad

---

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Informationen om lagstiftning är inte avsedd att vara fullständig. Ytterligare regler kan vara tillämpliga för detta material.

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller hälsa, säkerhet och miljö. EU-förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH).
EU-förordning (EG) nr 1272/2008 Klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar (CLP).

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning En kemisk säkerhetsbedömning har genomförts för detta ämne

---

16. ANNAN INFORMATION

CLP Faroangivelser: H304: Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
H315: Irriterar huden
H373: Kan orsaka organskador på blod, tymus och lever genom lång eller upprepad exponering.
H412: Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer

CLP skyddsangivelser: P210: Får inte utsättas värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden.
P273: Undvik utsläpp till miljön
P280: Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd
P281: Använd föreskriven personlig skyddsutrustning
P301+P310: VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare
P302+P352: VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten
P331: Framkalla INTE kräkning
P391: Samla upp spill
P403+P233: Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.
P501: Innehållet/behållaren lämnas till avfallshanterare enligt Avfallsförordningen 2011:927

Användningsområden och restriktioner: Denna produkt får inte användas inom andra användningsområden än de som rekommenderas i avsnitt 1, utan att först fråga leverantören om råd.
Denna produkt får inte användas som lösnings- eller rengöringsmedel; för att tända eller liva upp eldar; för hudrengöring.

Säkerhetsdatablad

Övrig information:	Detta dokument innehåller viktig information för att åstadkomma säker förvaring, hantering och användning av denna produkt. Informationen skall delges den person i din organisation som är ansvarig för säkerhetsfrågor.
Ytterligare information:	Denna produkt är endast avsedd för hantering i slutna system.
SDB versionsnummer	1.0
SDB utgivningsdatum	2016-03-08
Distribuering av säkerhetsdatablad	Informationen i detta dokument skall göras tillgänglig för alla som kan komma att hantera produkten.
Övrigt	Informationen är baserad på våra nuvarande kunskaper och är endast avsedd att användas för att beskriva produktens egenskaper med avseende på hälsa, säkerhet och miljö. Informationen skall inte betraktas som en specifikation eller som en garanti för någon specifik egenskap hos produkten.

AMC CR 650™

CLAY & SHALE STABILISERS

Description

AMC CR 650™ is a high molecular weight, powdered polymer which has been developed to improve cuttings encapsulation as well as helping to stabilise the formation. AMC CR 650™ forms a protective polymer film on the drill pipe and bit as well as on the walls of the bore hole which helps to provide lubrication when drilling in troublesome formations. It is ideally suited for use in horizontal directional drilling, water well, mining and tunnelling applications.

Application

AMC CR 650™ provides cuttings encapsulation and improved wellbore stability in a variety of drilling fluids. Typical concentrations range from 0.5 – 3kg / m³ (0.175 – 1lb / bbl). It can be used as a single product, low solids mud system, or it can be combined with AMC GEL™ or AMC EZEE TROL™ to form a more robust mud system. It can also be used on its own or with other clay and shale stabilisers such as potassium chloride or AMC SHALEHIB ULTRA™ to give a high degree of clay or shale stabilisation, although higher concentrations may be required to maintain viscosity.

Typical Physical Properties

Appearance: White, free flowing granules
 Solubility: Soluble in water
 pH (0.5 % solution): 7 – 8

Recommended Treatment

APPLICATION	KG / M ³	LB / BBL
Add to fresh water under normal drilling conditions	0.5 – 0.75	0.15 – 0.3
To stabilize swelling clays and shales	0.5 – 1.0	0.15 – 0.4
To improve core recovery in troublesome formations and to increase hole stability	1.0 – 3.0	0.4 – 1.0

Advantages

- Prevents dispersion and swelling of shales and clays by way of encapsulation
- Promotes more effective removal of solids
- Promotes rapid settling of cuttings in settling pits
- Improves lubricity
- Compatible with other polymers commonly used in water based fluids such as AMC XAN BORE™ and AMC PAC™
- Will not wash off AMC ROD GREASE XTRA TACKY™
- Economical – excellent viscosity at low concentrations
- Environmentally acceptable – non-hazardous, non-toxic and will not ferment.

Limitations

- Sensitive to hardness – make up water should be treated for hardness with soda ash ensuring hardness of less than 200mg / L.
- Tends to blind the screens on shakers limiting its use for general drilling applications with SRU's

Please Note: Several factors will dictate the most appropriate concentration rate. Please contact your nearest AMC representative for optimum results.

ASIA PACIFIC

Perth, Australia (Head Office)

T +61 8 9445 4000
 E amc@imdexlimited.com

Indonesia

T +62 (0) 21 759 11244

AFRICA

South Africa

T +27 (11) 908 5595

EUROPE

Germany

T +49 4402 6950-0

United Kingdom

T +44 (0) 1273 405 975

SOUTH AMERICA

Argentina

T +54 (9) 261 426 1116

Brazil

T +55 (47) 3404 5920

Chile

T +56 (2) 2589 9300

Peru

T +51 (1) 322 8850

NORTH AMERICA

USA / Canada

T +801-364-0233

Mexico

T +52 (871) 169 2095

säkerhetsdatablad

enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), ändrad genom 2015/830/EU

Natriumkarbonat ≥99,5%, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**
Version: **2.0 sv**
Ersätter versionen från: 03.06.2015
Version: (1.0)

datum för sammanställning:
03.06.2015
Omarbetning: 27.06.2016

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Namnet på ämnet	Natriumkarbonat
Produktnummer	A135
Registeringsnummer (REACH)	01-2119485498-19-xxxx
Indexnr	011-005-00-2
EG-nummer	207-838-8
CAS nummer	497-19-8

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar: laboratoriekemikalie

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Carl Roth GmbH + Co KG
Schoemperlenstr. 3-5
D-76185 Karlsruhe
Tyskland

Telefon: +49 (0) 721 - 56 06 0
Telefax: +49 (0) 721 - 56 06 149
e-mail: sicherheit@carlroth.de
Webbsida: www.carlroth.de

Kompetent person som ansvarar för säkerhetsdatabladet : Department Health, Safety and Environment

e-mail (kompetent person) : sicherheit@carlroth.de

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Informationstjänster vid nödsituationer **Poison Centre Munich: +49/(0)89 19240**

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP)

Klassificering enl. GHS			
Avsnitt	Faroklass	Faroklass och farokategori	Faroangivelse
3.3	allvarlig ögonskada/ögonirritation	(Eye Irrit. 2)	H319

Anmärkningar

Fullständig ordalydelse av faroangivelser och EU-faroangivelser: se avsnitt 16.

säkerhetsdatablad

enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), ändrad genom 2015/830/EU

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: A135

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP)

Signalord

Varning

Piktogram

Faroangivelser

H319

Orsakar allvarlig ögonirritation.

Skyddsangivelser

Skyddsangivelse - Förebyggande

P280

Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.

Skyddsangivelse - Åtgärder

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

Märkning av förpackningar vars innehåll inte överstiger 125 ml

Signalord: Varning

Farosymbol(er)

2.3 Andra faror

Det finns ingen ytterligare information tillgänglig.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen

Namn på ämnet	Natriumkarbonat
Indexnr	011-005-00-2
Registreringsnummer (REACH)	01-2119485498-19-xxxx
EG-nummer	207-838-8
CAS nummer	497-19-8
Molekylformel	CH ₂ O ₃ .2Na
Molmassa	106 g/mol

Natriumkarbonat ≥99,5%, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänna anmärkningar

Ta av nedstänkta kläder.

Vid inandning

Sörj för frisk luft. Vid besvär eller oklarheter rådfråga läkare.

Vid hudkontakt

Skölj huden med vatten/duscha. Vid besvär eller oklarheter rådfråga läkare.

Vid ögonkontakt

Håll ögonlocken öppnade och spola minst 10 min med rent rinnande vatten. Vid ögonretningar uppsök en ögonläkare.

Vid förtäring

Skölj munnen. Vid obehag kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Efter ögonkontakt: Irritation, Konjunktival rodnad i ögat,

Efter förtäring: Illamående,

Vid inandning: Hosta

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs finns ingen

AVSNITT 5: Åtgärder vid brandbekämpning

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckningsåtgärderna anpassas till omgivningen
vattenspray, skum, torr släckpulver, koldioxid (CO₂)

Olämpliga släckmedel

vattenjetstråle

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Icke brännbar.

Farliga förbränningsprodukter

Vid brand kan frigöras: kolmonoxid (CO), koldioxid (CO₂)

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Bekämpa branden på vanligt sätt på behörigt avstånd. Använd luftrenande andningsapparat.

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal

Skyddskläder för användning mot fasta partiklar.

Natriumkarbonat ≥99,5%, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal

Lämplig skyddsutrustning (inklusive sådan personlig skyddsutrustning som avses i avsnitt 8 i säkerhetsdatabladet) för att förhindra kontaminering av hud, ögon och personlig klädsel. Undvik inandning av damm. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att produkten når avlopp och yt- och grundvatten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Råd om hur man innesluter spill

Övertäckning av avlopp.

Anvisningar om sanering efter spill

Tas upp mekaniskt. Begränsning av damm.

Ytterligare information avseende spill och utsläpp

Lämnas till återvinning i lämpliga behållare.

Hänvisning till andra avsnitt

Farliga förbränningsprodukter: se avsnitt 5. Personlig skyddsutrustning: se avsnitt 8. Oförenliga material: se avsnitt 10. Informationer om avfallshantering: se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Inga särskilda åtgärder behövs.

• Åtgärder för att förebygga brand och förhindra bildandet av aerosoler och damm

Borttagning av dammavlagringar.

Allmänna råd om hygien på arbetsplatsen

Tvätta händerna före raster och efter arbetet. Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras torrt.

Oförenliga ämnen eller blandningar

Beakta informationer om samförvaring.

Beaktande av andra råd

• Ventilationskrav

Använd lokal och allmän ventilation.

• Särskild utformning av lagerlokaler eller lagringskärl

Rekommenderad förvaringstemperatur: 15 - 25 °C.

7.3 Specifik(a) slutanvändning(ar)

Ingen information tillgänglig.

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: A135

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Nationella gränsvärden

Gränsvärden för exponering på arbetsplatsen (yrkeshygieniska gränsvärden)

Relevanta DNEL-/DMEL-/PNEC- och andra gränsvärden

• värden för människors hälsa

Endpoint	Gränsvärde	Skyddsmål, exponeringsväg	Användning inom	Exponeringstid
DNEL	10 mg/m ³	människa, genom inandning	arbetare (industri)	kronisk - lokala effekter

8.2 Begränsning av exponeringen

Individuella skyddsåtgärder (personlig skyddsutrustning)

Ögonskydd/ansiktsskydd

Korgglasögon med sidoskydd.

Hudskydd

• handskydd

Använd lämpliga skyddshandskar. Lämpligt är kemikaliehandskar testade enligt EN 374. Vid särskilda användningar rekommenderas att kontrollera motståndet mot permeation av kemikalier med tillverkaren av ovannämnda skyddshandskarna.

• typ av material

NBR (Nitrilgummi)

• materialets tjocklek

>0,11 mm.

• genombrottstid för handskmaterialet

>480 minuter (permeation: nivå 6)

• ytterligare skyddsåtgärder

Ta perioder av återhämtning för huden. Hudskydd (skyddskräm/salva) rekommenderas.

Andningsskydd

Andningsskydd krävs vid: Dammbildning. Partikelfilterapparat (EN 143). P1 (filtrerar minst 80 % av luftpartiklarna, färgkod: Vit).

Begränsning av miljöexponeringen

Förhindra att produkten når avlopp och yt- och grundvatten.

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende

Fysikaliskt tillstånd	fast (puder)
Färg	vit
Lukt	luktfri
Lukttröskel	Det finns inte några uppgifter

Andra fysikaliska och kemiska parametrar

pH-värde	11,5 (50 g/l, 25 °C)
Smältpunkt/frys punkt	851 °C
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Information saknas.
Flampunkt	inte tillämplig
Avdunstningshastighet	det finns inte några uppgifter
Brandfarlighet (fast form, gas)	Icke brandfarlig
<u>Explosionsgräns</u>	
• undre explosionsgräns (UEG)	information saknas
• övre explosionsgräns (ÖEG)	information saknas
Explosionsgränser av damm/luft-blandningar	informationer saknas
Ångtryck	Information saknas.
Densitet	2,53 g/cm ³
Ångdensitet	Information saknas.
Relativ densitet	1.100 kg/m ³
Relativ densitet	Information saknas om en denna egenskap.
<u>Löslighet</u>	
Vattenlöslighet	212,5 g/l vid 20 °C
<u>Fördelningskoefficient</u>	
n-oktanol/vatten (log KOW)	Information saknas.
Självantändningstemperatur	Information saknas om en denna egenskap.
Sönderfallstemperatur	>400 °C (ECHA)
Viskositet	ej relevant (fast ämne)
Explosiva egenskaper	finns ingen
Oxiderande egenskaper	finns ingen

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

9.2 Annan information

Det finns ingen ytterligare information tillgänglig.

Partikelstorlek 8 μm

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Materialet är inte reaktivt under normala mgivningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Materialet är stabilt under normala och förväntade omgivande temperatur- och tryckförhållanden vid lagring och hantering.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Våldsamt reaktion med: Mineralsyror

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Nedbrytning sker vid temperaturer över: $>400\text{ }^\circ\text{C}$.

10.5 Oförenliga material

Det finns ingen ytterligare information tillgänglig.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga förbränningsprodukter: se avsnitt 5.

AVSNITT 11: Toxikologiska informationer

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet

Ska ej klassificeras som akut toxisk(t).

Exponeringsväg	Endpoint	Värde	Art	Källa
oral	LD50	2.800 mg/kg	råtta	ECHA
dermal	LD50	$>2.000\text{ mg}/\text{kg}$	kanin	ECHA

Frätande/irriterande effekt på huden

Ska ej klassificeras som frätande/irriterande på huden.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Orsakar allvarlig ögonirritation.

Luftvägs- eller hudsensibilisering

Ska ej klassificeras som luftvägs- eller hudsensibiliserande.

Sammanfattning från utvärdering av CMR-egenskaper

Ska varken klassificeras som könsvellsmutagen, cancerframkallande eller reproduktionstoxisk

• Specifik organtoxicitet (STOT) för enstaka exponering

Ska ej klassificeras som specifikt organtoxiskt (enstaka exponering).

Natriumkarbonat ≥99,5%, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

- **Specifik organtoxicitet (STOT) för upprepad exponering**

Ska ej klassificeras som specifikt organtoxiskt (upprepad exponering).

- **Fara vid aspiration**

Ska ej klassificeras som fara vid aspiration.

Symptom som hör ihop med produktens fysikaliska, kemiska och toxikologiska egenskaper

- **Vid förtäring**

illamående

- **Vid kontakt med ögonen**

ökat tårflöde - Orsakar allvarlig ögonirritation

- **Vid inandning**

hosta

- **Vid hudkontakt**

data saknas

- **Annan information**

Finns ingen

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

enligt 1272/2008/EG: Ska ej klassificeras som farligt för vattenmiljön.

Toxicitet för vattenmiljö (akut)

Endpoint	Värde	Art	Källa	Exponeringstid
LC50	300 mg/l	fisk	ECHA	96 h
EC50	227 mg/l	vatteninvertebrater	ECHA	48 h

Toxicitet för vattenmiljö (kronisk)

Endpoint	Värde	Art	Källa	Exponeringstid
LC50	385 mg/l	fisk	ECHA	24 h
EC50	403 mg/l	vatteninvertebrater	ECHA	24 h
LOEC	250 mg/l	fisk	ECHA	5 d

12.2 Process av nedbrytning

Metoder för bestämning av nedbrytbarheten kan inte användas för oorganiska ämnen. Teoretiskt

syrebehov: 0,07547 mg/mg

Teoretiskt koldioxid: 0,4152 mg/mg

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Data saknas.

12.4 Rörlighet i jord

Data saknas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Data saknas.

12.6 Andra skadliga effekter

Lätt fara för vatten.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall. Innehållet/behållaren lämnas i enlighet med lokala/regionala/nationella/internationella bestämmelser.

Relevant information om avledning av avloppsvatten

Töm ej i avloppet.

13.2 Relevanta bestämmelser om avfall

Tillordningen av avfallsnummer/avfallsbeteckningar skall genomföras bransch- och processspecifikt enligt EEG.

13.3 Anmärkningar

Avfallet ska sorteras på ett sådant sätt att det kan hanteras separat i de olika kategorierna av de lokala eller nationella anläggningarna för avfallshantering. Beakta de relevanta nationella eller regionala bestämmelserna.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1	UN-nummer	(omfattas inte av transportförordningar)
14.2	Officiell transportbenämning	ej relevant
14.3	Faroklass för transport	ej relevant
	Klass	-
14.4	Förpackningsgrupp	ej relevant
14.5	Miljöfaror	finns ingen (ej miljöfarlig enligt bestämmelserna för transport av farligt gods)
14.6	Särskilda skyddsåtgärder	
	Det finns ingen ytterligare information tillgänglig.	
14.7	Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL och IBC-koden	
	Lasten är inte avsedd som bulktransport.	
14.8	Information enligt FN:s modellregelverk för varje transportslag	
	• Transport av farligt gods på väg, järnväg eller inre vattenvägar (ADR/RID/ADN)	
	Omfattas inte av bestämmelserna i ADR, RID och ADN.	

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

- **Internationell kod för transport av farligt gods på fartyg (IMDG)**
Omfattas inte av bestämmelserna i IMDG.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Gällande EU-bestämmelser

- **Förordning 649/2012/EU om export och import av farliga kemikalier**

Ej listad.

- **Förordning 1005/2009/EG om ämnen som bryter ned ozonskiktet**

Ej listad.

- **Förordning 850/2004/EG om långlivade organiska föroreningar**

Ej listad.

- **Begränsningar enligt REACH, bilaga XVII**

ej listad

- **Förteckning över ämnen för vilka det krävs tillstånd (REACH, bilaga XIV)**

ej listad

Directiv 2011/65/EU om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (RoHS) - bilaga II

ej listad

Förordning 166/2006/EG om upprättande av ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar (PRTR)

ej listad

Directiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (WFD)

ej listad

Nationella förteckningar

Ämnet är förtecknat i följande nationella register:

- EINECS/ELINCS/NLP (Europa)
- REACH (Europa)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning av ämnen in denna blandning har utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16.1 Upplysningar om förändringar (omarbetning av säkerhetsdatabladet)

Avsnitt	Tidigare notering (text/värde)	Aktuell notering (text/värde)	Relevant för säkerheten
2.1	Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP): GHS-kapitel - Faroklass och farokategori - Faroangivelsekod(er)		ja
2.1	Klassificering enligt direktiv 1999/45/EG (DPD)		ja
2.1	Klassificering enligt direktiv 1999/45/EG (DPD): Farobeteckning(ar) - Symbol-koder - R-fraser		ja

Natriumkarbonat ≥99,5%, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: A135

Avsnitt	Tidigare notering (text/värde)	Aktuell notering (text/värde)	Relevant för säkerheten
2.1		Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP): ändring av specifikation (tabell)	ja
2.2		Piktogram: ändring av specifikation (tabell)	ja
2.2		Märkning av förpackningar vars innehåll inte överstiger 125 ml: ändring av specifikation (tabell)	ja
8.1	Gränsvärden för exponering på arbetsplatsen (yrkeshygieniska gränsvärden): ej relevant		ja

Förkortningar

Förkortning	Beskrivning av använda förkortningar
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på inre vattenvägar)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg)
CAS	Chemical Abstracts Service (förteckning över kemiska ämnen och CAS-registreringsnummer)
CLP	förordning (EG) Nr. 1272/2008 över klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
CMR	Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (cancerframkallande, könscellsmutagent eller reproduktionstoxiskt)
DMEL	Derived Minimum Effect Level (härledd minimal effektnivå)
DNEL	Derived No-Effect Level (härledd nolleffektnivå)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (europeisk förteckning över befintliga kommersiella kemiska ämnen)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (förteckning över anmälda kemiska ämnen)
GHS	"Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" "globalt harmoniserat system för klassificering och märkning av kemikalier" utvecklat under FN
IMDG	International Maritime Dangerous Good Code (Internationell kod om transport av farligt gods till sjöss)
Indexnr	indexnumret är det identifikationsnummer som ges ämnet i del 3 i bilaga VI till förordning (EG) nr 1272/2008
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (förk. av Marine Pollutant)
NLP	No-Longer Polymer (före detta polymer)
PBT	långlivat, bioackumulerande och toxiskt ämne
PNEC	Predicted No-Effect Concentration (uppskattad nolleffektkoncentration)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (Bestämmelser om internationell järnvägstransport av farligt gods)
vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative (mycket långlivat och mycket bioackumulerande ämne)

säkerhetsdatablad

enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), ändrad genom 2015/830/EU

Natriumkarbonat $\geq 99,5\%$, p.a., ACS, vattenfri

produktnummer: **A135**

Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

- Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH), ändrad genom 2015/830/EU
- Förordning (EG) Nr. 1272/2008 (CLP, EU-GHS)

Förteckning över relevanta fraser (kod och ordalydelsen som anges i kapitel 2 och 3)

Kod	Text
H319	orsakar allvarlig ögonirritation

Friskrivningsklausul

Uppgifterna i det här säkerhetsdatabladet beskriver uteslutande produktens säkerhetskrav och baserar sig på våra nuvarande kunskaper. Informationen skall ge råd om säker hantering av den produkt som nämns i detta säkerhetsdatablad vid lagring, bearbetning, transport och bortskaffande. Uppgifterna kan inte överföras till andra produkter. Ifall produkten blandas eller bearbetas tillsammans med andra produkter, eller vid bearbetning, kan uppgifterna i detta säkerhetsdatablad inte utan vidare överföras till det nya materialet.

